

tem, & presumens, quia quicquid egerit illicitum, hoc pecunias dando redimet: hinc homicidium, & adulterium, & invasiones, & vulnera, & raptus virginum, & commerciorum confusio, & contemptus legum & iudicium, omnibus hac venalia proposita esse putantibus, tanquam aliquo iulum muncipiorum. Sed neque sufficiunt considerare & exponere quanta ex furto provincialium iudicium sunt pessima: nullo ¹ eos presumente cum fiducia redargere: cum illi repente se emisse cingula pronuntiant.

C A P. I.

De magistris sine suffragiis datione creandis.

Hec omnia apud nos cogitantes, & hic quoque participem ² consilii sumentes eam, quia a Deo data est nobis reverendissimum conjugem, & tuas celitudinib[us] causam communicantes, & quadam etiam a tuo sumente consilio, ad hanc sacram venimus legem per quam sancimus, neque ³ proconsularium ullam, neque haud enim vocatam vicariam, neque comitem Orientis, neque aliam quamlibet administrationem, neque proconsularem, neque praefidalem, (quam conularies & correlative vocant) quorum expressum meminit subiecta huic sacra legi nostrae descipio, quasque solas sub hac legi dictum dare aliquod suffragium, neque pro administratione quamlibet donationem, neque iudicii illi, neque horum qui circa administrationem sunt alii, neque alteri per occasionem patricium: sed gratias quidem sumere administrationes: pauca vero prabere occasione eorum, qua pro cingulis dantur codicillis & chartis ⁴, nam subiectus etiam descriptionem ⁵ huic sacra nostra legi, declarante quid competit unamquamque administrationem nostram prabere in facto nostro laterculo, aut in foro tuae celitudinis occasione codicillorum, aut praecitorum: unde & illud abbreviatum est, ne praeferet illi maximum damnum.

C A P. II.

De Vicario Asiana & praefide Phrygia 6 in comitis Phrygia Pacatiana nomen translati.

Illiud tamen decernimus, oportere Vicarium ⁷ Asiana, qui est quoque iudex Pacatianae Phrygiae, non ultraius quidem ita nuncupari, sed de cetero comitem Phrygiae nominari: & percipere de fisco qua etiam nunc occasione annonarum & caput pro utraque administratione percipiebat, nihil horum imminutio: non autem duobus officiis uti: sed permixtum & iudicium & vicarium unum esse, comitatum existens & nominatum: periculum functionum publicarum & ei & omnibus similiiter imminente: utpote uno officio constituto, non dividendo penitus, sed per unam continuationem militibus universis: quod accipiet quidem propter duplex periculum, annonas, & capita: que utraque pridem percipiebat officium: non tam in altera quadam administratione pridem quidem vicarium, nunc autem spectabilis comitem in Pacatiana Phrygia, non habentem penitus ullum participium in aliis Asiana provinciae dictibus ⁸: sed habentem quidem spectabilis comitis Pacatianae Phrygiae cognominationem, contentum vero in sola Pacatiana, sicut prædictum, Phrygia.

C A P. III.

De vicario Pontice sublato ⁹ & in comitis Galatia prima nomen translato. ¹⁰

Hoc autem ipsum & in alterutro pridem vicario definitivum: dicimus autem eum qui est in Pontica ¹¹ dicebis, ut non duo constanter de cetero: sed unus Comes quidem Galatia ¹² prima nominandus, & habiturus etiam super milites potestatem, sicut habet & nunc: & utriusque cinguli percepturus annonas, non tamen foris primam Galatiam: nullam etenim ei aliam penitus damus habere potestatem in illa Pontica regione, sed in sola Galatia prima, officio quidem misendo, & secundum unam (sicut dictum est) intelligendo & numerando conjunctionem, comitatu existente & nominando: nulloque penitus eorum ad alios habente aliquam differentiam: sed unum esse officium sub uno iudice unius provincie præfule: omni simili officio una cum suo iudice circa fiscalia periculum sustinente.

C A P. IV.

Ut nulli iudicium licet mettere vicarios.

Nulli ¹³ quoque iudicium penitus concedimus neque civili neque militari mettere per civitates provincias quibus præfide, eos, qui vocantur loci servatores, scientibus ¹⁴, quia si quid tale fecerint, ipsi cadent administratio-nes præsumentes alios in suum officium elevere ¹⁵.

C A P. V.

Ut Comitis orientis & praefidis Antiochia officium miscetur.

Hoc autem ipsum ¹⁶ dicimus & in clarissimo comite Orientis ¹⁷, & clari-ssimo iudice: & illi enim unam administrationem utramque facimus, dit audaciores.

¹ Provinciales non sine metu suos præfides audent accusare. ² Imperator consilium sumit ab uxore. ³ Augustus, id est, Imperatores sic a principe in confidum adsum, jus receptum est & antiquum. Sic Octavius Augustus Livia uxoris consilium falterebatur adiungit apud Senecam 1. de Clemensia. ⁴ Omnes magistratus sicut pecunia creandi. Jul. ⁵ Notitia quid vide T. cod. ⁶ Novell. ⁷ C. 145. ⁸ Quoniam olim fuerunt vicarii in oriente Africæ dictos, ut hic: Pontica, Thracia, Macedonia. ⁹ I. ult. C. de diversi off. & appell. iudic. Erat & praef Phrygiae Pacatiana. Ex vicario Asiana & praefide Phrygiae Pacatiana, sic hic omnes Phrygiae Pacatiana, qui in ea ratione provincia jurisdictionem habet, non in universum tractam Alfanum. ¹⁰ Curtae fuisse vicarios Pontica & consularis Galatiae prima, pro utroque unus constitutus. Comes Galatiae prima, qui in ea tantum, non in ceteris consulari five præfide Syria, I. 1. C. de off. comit. Orient. constitutus hic Comes, qui in Syria prima tantum administrationem habet. De minuto iure Comitis Orientis vid. Cuj. 8. off. 21.

¹¹ K. τῶν κατεύθυντων. Scring. καὶ τῶν κατεύθυντων. Haloiandri Graeca editio: & Cyrenaens. Hal. Latina editio. Julian. Cyrenaica Cujac. 3. ob. 21. C. 5. ad Attic. 18. Hodius in Cyrenaica, quia Syria pars proxima est. ¹² Praefidibus. ¹³ Kar. τῆς ἡράκλειας plebeios paganos, ut sit sensus. Praefides iurisdictionem habere in paganos omnibus in causis: in milites, in causis tributorum tantum & similibus causis, &c. ¹⁴ Kar. τῆς ἡράκλειας. Scring. prout iurisdictionis proprii est. Hal. ¹⁵ Militibus, vid. tit. C. de off. militarium iudicium. ¹⁶ Id est, ex ure Constantinopoli in provincias magisterianos & praefectanos intelligit. ¹⁷ Addit. Novell. 17. c. 3. Nov. 86. 124. ¹⁸ Id est, administrationes. ¹⁹ Private cingulo, est private dignitate & administratione. Cingulum enim pro administratione sumunt, I. 2. C. nt dignis, ordo & c. 1. cingula discernere. ²⁰ J. 7. ²¹ Cingula Graeci vertunt, segno: magistratus a Juliano dicuntur. ²² Jurare apud quem magistratum gesturi soleant. ²³ Charularium factorum cubiculorum obserua. duplex cubiculum aut Auguli & Augulte. ²⁴ Juramenta a magistratum in iuris praefidam formam obserua. addit. Novell. 9. 161. c. 1. 1. C. ad 1. Jul. reprobata. ²⁵ Id est, non corrupta. Crux mente, pura manu, Apuleius 4. Florid. 7. Eleg. 27. enquefleur. ²⁶ Novell. 69. c. 1. vid. 1. 28. 15. ff. de penit. ²⁷ Ex propria, præfide, & en mai. ²⁸ Divina cil. ²⁹ Imperator hanc constitutum, Deo consecrat. ³⁰ Judicis peculatus, tortum servile.

³¹ Ut cum lucrum gratis accipiunt, dem etiam & conferunt suas operas gratis. ³² Pulegium imperatori, non imitari sic era antecessorum. ³³ Ante Justinianum tempore, dignates erat merces. ³⁴ An sequum sit & uile, dignates pecunia compari, dicit. ³⁵ c. 1. supr. ed. ³⁶ c. 8. supr. ed.

³⁷ Nemo in criminali causa, neque in tributorum exactione, neque in populari seditione, praefidi province obiect fori prescriptionem. Julianus hic. addit. 1. 3. 1. 1. ff. de off. praef. ³⁸ Pecunia fel. ³⁹ Un juge peut demander main forte au premier venu, l. qui refit. ⁴⁰ Vide c. 13. 1. ee. ⁴¹ Vide d. 6. 13. 1. ee. ⁴² Vide bus

⁴³ Judicis munus, praefidere & se gerere ad instar patris erga filios, cap. 10. J. ipi

Ut judges sine quoquo suffragio fiant.

ipsi soli hoc agentes, sed etiam semper consiliarium ¹ talem sumentes, & qui circa eos sunt omnes, ut non videant illi quidem veluti innoxii esse, per alios autem delinquent atque furentur: hoc quod magis turpe est, ut & particeps ² injuriarum sumant. Ideoque licebit rura celitudini honestorum quosdam ad administrationes dirigere, & scientium tributa fiscalia & curialium iustitiae & merito habebitis omnem a judicibus occasione devotionis, favorem & providentiam: Illud scientes, quia judicibus imminet undique fiscalium periculum, & manifestum est, quia proprio suo periculo administrationes aspernit, & vos haec agnoscentes, & omnimodo evitate inde votum ²⁰, & nolite vestras voluntates ita præbere inobedientes, quatenus eorum praefidum egeatis vehementia, quam necessarium est eos assumere propter inevitabilem ²¹ fiscalium exactionem: scientibus vobis nostraribus subiectis, quia militares ²² expensi, & hostium incursions multa egredi diligunt, & non posse circa ²³ pecunias haec agi, caufa velidetur nullam recipiente dilationem, neque nobis concedentibus despici Romanorum terram diminutam, qui & Libyam omnem reparavimus ²⁴, & Vandalo ²⁵ in territorium redigimus, & plurima adiuvare, & majora horum speramus a Deo percipere & agere, pro quiibus competens est fiscalia tributa fine ²⁶ immunitio & devote & secundum definita exigti tempora. Quapropter si vos quidem devote occurritis judicibus, illi vero nos ²⁷ preparatis fiscalia illationem in vos exhibuerint: & judicium laudabilem studium & vestram approbabimus voluntate, & indique una quadam erit optima consonaque praefidum, & quibus praefid, congruentia magna.

C A P. XI.

Ut omnes Deo gratias agant hujus legis lata gratia.

Itaque Deo & salvatori nostro Iesu Christi omnes similiter offerant hymnos pro hac legem, quæ eis dabit & patrias habitate caute, & proprias facultates habent firmitime, & judicium frui iustitia. Nam & nos propterea eam possumus: ut & iustitiam, quæ in lege ²⁸ est, valeamus domino Deo vovere, & nosmetipso & nostrum commendare imperium, & non videamus despiciere homines oppressos, quos nobis tradidit Deus: ut eis per omnia parcamus, ejus sequentes benignitatem. Ideoque quantum ad nos conferetur ²⁹ hæc lex Deo: eo quod nihil in mentem nostram versens boni pro tuitione subiectorum relinquimus. Volentes enim in honorella hæc & servilia ³⁰ furtu perire, & nostros subiectos in quiete a provincialibus judicibus conservare: propterea festinamus gratis ³¹ administrationes eis dare: ut nec ipsi liberum aliquod in honestissimum manipulam: damus licentiam collatoribus detinere eum in provincia: & omne quod dederunt ei occaecatione furti, hoc exigere, præiente tame Deo amabili episcopo, & causam ex non scripto exactio, & neque promittere, & neque de provincia profiteri dirigit, neque gloriosissimi praefidet, neque aliis cingula habentibus, neque iis qui circa eos constituti sunt, nec alteri cuiuslibet per occasione patricium: sed sicut sine suffragio ³² acceptum administrationem, a publico peracturas annonas: (has enim solas accipere eum finimus) sic eam paris custodiare manibus Deo & nobis pro ea redditur rationem. ³³ Sciat eam tua celitudo, & qui post te easdem confenderunt fides: quia si ipsi præsumperint accipere quicquam ab iis, qui ad praefidatas administrationes accidunt, five processus ipsi, five etiam officium tuum, ultra ea que occasione confitendum ³⁴ a nobis eis definita sunt: quæ scilicet sufficiere sola purantes, dari decrevimus: non ³⁵ in parvis pecunia fieri: sed maximis quidem judices accipere aliquid praefidentes ab iis, qui administrationes accidunt, aut etiam permittentes suum officium ³⁶ tale aliquid agere, & nunciatum non emendantes: non solum quadruplum reddent totius quantum percepunt, sed etiam magnam indignationem sustinebunt, & cinguli pecunias formidabunt: & qui circa eos sunt, & obediunt eis officium, si amplius aliquid quam a nobis concessum est, tentaverint accipere, ipsi quoque subiectum dannis quadruplre redditus, & cadent etiam substantia & cingulo: infur & supplicis subiectebut que congruent delictis eorum.

C A P. IX.

Ut praefides quinquaginta ³⁷ dies faciant in provincia sua postquam eis successum est.

Necessitatem ³⁸ habente eo qui administrationem rexist, secundum priorum constitutiones, dum depositur fasces, dies quinquaginta ³⁹ in provincia commorari, publice se monstrant, & ab omnibus subiectis conventiones, si tamen ante completos quinquaginta dies, fugiens captiatur velut aliquod in honestissimum manipulam: damus licentiam collatoribus detinere eum in provincia: & omne quod dederunt ei occaecatione furti, hoc exigere, præiente tame Deo amabili episcopo, & causam ex non scripto exactio, & neque promittere, & neque de provincia profiteri dirigit, neque gloriosissimi praefidet, neque aliis cingula habentibus, neque iis qui circa eos constituti sunt, nec alteri cuiuslibet per occasione patricium: sed sicut sine suffragio ³² acceptum administrationem, a publico peracturas annonas: (has enim solas accipere eum finimus) sic eam paris custodiare manibus Deo & nobis pro ea redditur rationem. Si autem voluerit ex quacunque causa non completis quinquaginta dies ex provincia fugere: tunc comprehensus ubique degere videtur, revocabitur quidem in provinciam in qua administrabat: omne vero quod inventus fuerit accepisse, restituit in quadruplum.

C A P. X.

Ut omnes provinciales praefidis suis debitos honorem & solitas accelerationes deferant.

Illiud videlicet observandum, nullam esse nostros subiectis licentiam in ⁴⁰ alio quodam præter furtum hoc circa judges agere. Non enim si videatur vehementissimus inde votis propter fiscalium exactionem, aut propter delictorum executionem, dabitibus subiectis agere aliquod adversus eum. Ex diverso autem etiam penitus eos omnium amarissimos subjugamus, si eos qui puri sunt manus, & fiscalium exactionem cum omni detulerint subiectitate, postea deponentes administrationem injuriarum præsumptio, & non cum omni fave post legitimum tempus provincias relinquentes deduxerint. Oportet enim eos qui post hoc legem nostram facient sunt clarissimos subiectarum provinciarum judges, considerare quanta quidem perfruent gloria tales aparentes: quantis autem sint incursi difficultibus, legem hanc solvere quantum ad prelumenta. Erit enim absurdum, si eos quidem qui in vilibus capiuntur furtis, ipsi torquemunt, & non primus quiescant donec redant tertia: ipsi autem innoxii manserint in maximis constituti furtis, & neque apud subiectos erubescentes exemplum, cum liceat eis honestis & liberis & undique laudandis ostendit, & a nobis habere testimonium & spem.

³. 1. Non sinimus autem nec spectabilis iudicibus, nec alteri aliqui quamlibet eis oppressionem aut injuriam inferre, aut civilibus omnino causas communicare: ut & nos eis honestam seruemus, & illi puritate nobis devotionemque restituant. Scient enim omnes subiecti, quia propter eorum utilitatem, & undique eorum indemnitate, & ut per omnen agant quietem, & non cogant provincias ⁴¹ relinqueret, & in peregrinis affligi, propterea praesentem legem scriptimus, Deo eam vorantes, & præfidentibus ⁴² venerabilibus maxima ⁴³ eius communionis felicitatis diebus ut ⁴⁴ omnibus, licet patres subiecte magisjudices, quam fures & sollicitores, & eorum substantis infidiles.

C A P. XI.

De latrunculatoribus ⁴⁵ & viocoltis, & aphoplistis.

In terdicimis autem & gloriosissimo magistro militum Orientis, & omnibus hat aperta. Sancimus enim clarissimos subiectarum provinciarum administratores circa omne factum pecuniarum suffragium ⁴⁶, & ab his dati jurejurando ⁴⁷ memor, habere, & hanc a nobis licentiam, ut nulla sit ulli apud eos penitus fori ⁴⁸ praescriptio, neque in iis quæ committuntur ab aliis violentiis, neque in criminibus, & quæ hinc oruntur latrunculis, neque in seditionibus publicis, neque in publicorum tributorum exactionibus: sed omnes similiter subiacere horum iurisdictioni, non expeditum neque præcepta subiectare a iudicibus, quibus subiecti sunt, neque nuntiare ad eos, sed contentos esse hac nostra lege, per quam omnem eis potestefit præbemus: nemine licentiam habente penitus in prædictis causis neque privilegio ut quolibet, neque ex hoc subimet imperare, ut delinquat innoxie. Non enim qui omni ablinent acceptio ⁴⁹ judges, alii quidam Dei, & letis noliroque præponent timori: sed ad ilium recipientes servabunt subiectis iustitiam, omnia secundum nostras judicantes, & agentes leges.

⁴. 1. Quia enim milites, & hujusmodi in provinciis constitutos eis subiecti: neque in hoc egeant præcepto cuiusquam proprio aut a nobis, aut a nostris iudicibus, sed præsenti lege utentur, & hanc eis ostendit, ut auxilient ⁵⁰ eis utribus judiciali fiducia, scientibus quia nisi hæc egerint, & emolumentorum & militie sustinebunt casum, & in corporis periculum patientur: ut nobis nullo alio penitus opus sit iudice, & aut latronum infestores ⁵¹, aut appellatos violentiarum ⁵² inhibentes, magis autem fures, aut violentos mittere, occasione quidem quasi rationabiliter utentes, ipsos autem omnium pessima facientes. Cum enim judges provinciarum uniuscūsusque maximorum iudicium compleant officium, & pro omni alio cingulo provincias sufficiant, & ad ea quæ ex nostris legibus super eis decreta sunt: quis præsumat, aut fori præscriptione, aut hujusmodi aliquo apud eos uti?

C A P. XII.

De latrunculatoribus ⁴⁵ & viocoltis, & aphoplistis.

In terdicimis autem & gloriosissimo magistro militum Orientis, & omnibus hat aperta. Sancimus enim clarissimos subiectarum provinciarum administratores circa omne fact

